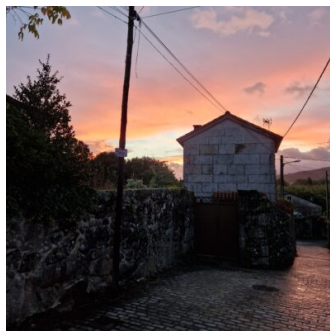
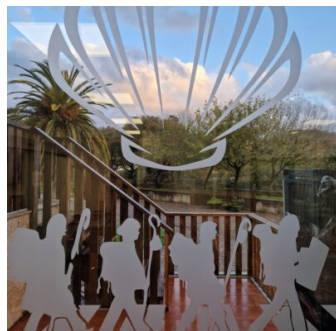

Ultreia 136 maart 2023

IN DEZE ULTREIA:

01. Van de redactie
02. Muziekfestival Oude Pelgrimsmuziek
03. Grote belangstelling voor geslaagde voorjaarsbijeenkomst
04. Benefietconcert 25 maart 2023
05. Informatiecentrum Utrecht zoekt informanten voor de zaterdagen
06. Pelgrimeren in Argentinië
07. Aftrek reiskosten in aangifte inkomstenbelasting
08. Schrijfwedstrijd 'Camino verhalen'
09. Activiteiten Pelgrimsherberg Vessem
10. Nieuwe Vlaamse dubbelgids 'Via Brugensis' en 'Via Yprensis'
11. In een rolstoel op de Via Coriovallum
12. Het Genootschap op de Fiets- en wandelbeurs
13. Nieuwe afleveringen Camino NL podcast
14. Colofon

Van de redactie

Mijn eerste Ultreia als nieuw redactielid.

Ik ben Louise de Bont, 63 jaar en woon in Rotterdam.

En: ik ben geen pelgrim zoals jullie deze kennen. Ik ben getrouwd met een pelgrim, heb twee enthousiaste pelgrimerende dochters en dan kan je twee dingen doen. Afhaken of meebewegen. Ik

heb gekozen voor het laatste.

Ik ben degene die de blaarpleisters en andere benodigdheden aanschaft voor mijn pelgrim, die wat speur- en vertaalwerk verricht voor onderweg en hem een fijne camino gun en wens. Omdat ik fysiek niet in staat ben om een camino te lopen of fietsen zijn we met de auto gegaan. Vanuit Porto zijn we langs de vele pleisterplaatsen naar Santiago gereden. Dit is natuurlijk een totaal andere beleving, maar het was mijn beleving en het was geweldig.

Dit in combinatie met mijn communicatie-achtergrond maakt feitelijk dat ik sinds kort deel uitmaak van de redactie van de 'Ultreia'; ik hoop hierdoor een bijdrage te leveren aan het genootschap, maar ook zelf mee te blijven doen.

De lente is begonnen. Veel wandelplezier!

Louise de Bont

Muziekfestival Oude Pelgrimsmuziek

In samenwerking met het Nederlands Genootschap van Sint Jacob organiseert de Camino Academie op zaterdag 15 april een **Muziekfestival Oude Pelgrimsmuziek**. Een selectie van liederen die pelgrims in vroegere tijden zongen of waar ze naar luisterden brengt je terug in caminosferen. Zingen tijdens of na een wandeldag was ook de middeleeuwse pelgrim niet vreemd. Geen wonder, want bewegen en muziek zijn nauw verbonden.

Welke rol speelt muziek voor jou?

Met het Muziekfestival Oude Pelgrimsmuziek nodigt de Camino Academie je uit om op een aangename manier stil te staan bij de betekenis van muziek voor jou. Welke rol speelt muziek als je onderweg bent?

Waar jij naar behoefte 'jouw muziek' kiest, was de middeleeuwse pelgrim aangewezen op eigen gezang of op het muzikaanbod van anderen. Deze pelgrimsliederden, zeker die over Jacobus, vinden hun oorsprong in de twaalfde-eeuwse Codex Calixtinus.

Kom luisteren, zet al je zintuigen open en laat je in gedachten meevoeren langs de camino, genietend van de liederen die middeleeuwse pelgrims begeleidden en bemoedigden.

Muziekfestival Oude Pelgrimsmuziek

Plaats: Janskerk in Utrecht

Datum: 15 april 2023

Tijd: 10.00 – 17.00 uur

Kosten: € 25, inclusief koffie/thee en lunch

Aanmelden:

<https://www.santiago.nl/ca/> (<https://www.santiago.nl/ca/>).

Programma:

10.00 – 10.30 uur:

Inloop met koffie en thee

10.30 – 10.35 uur:

Opening door dagvoorzitter Peter Hesseling

10.35 – 11.00 uur:

Inleiding op het programma door Paul Post, voorzitter Camino Academie

Over pelgrimeren en klanklandschappen – Enige overwegingen bij 10 jaar Camino Academie

11.00 – 12.15 uur:

Presentatie Henriët Griffioen met discussie

Pelgrimeren is (ook) luisteren

13.15 – 14.15 uur:

Optreden El Orfeón Jacobeo o.l.v. Sebastian Holz in samenwerking met Fiet Nafzger, blokfluiten en gemshoorns

En wat hoorden die pelgrims dan ...

14.15 – 15.00 uur: **Jan Nuchelmans**

De playlist van de Santiago-pelgrim in de dagen van olim

15.30 – 16.45 uur:

Optreden van Ensemble Pandora en Ultreya

Pelgrimsliedereren uit de Codex Calixtinus

16.50 – 17.00 uur:

Afsluiting door dagvoorzitter Peter Hesseling

Grote belangstelling voor geslaagde voorjaarsbijeenkomst

Op zaterdag 18 maart jl. hebben ongeveer 400 leden deelgenomen aan de voorjaarsbijeenkomst in Amersfoort. Het programma was traditiegetrouw opgebouwd rond de activiteiten van onze werkgroepen en de ruim bezette informatiemarkt.

Amersfoort ontving ons met open armen. Lucas Bolsius, de burgemeester van Amersfoort opende de dag met verwijzing naar de geschiedenis van de stad, waarin pelgrimage een belangrijke rol vervulde. De lokale krant 'De Stad Amersfoort' heeft tijdens de bijeenkomst video opnames gemaakt. Deze zijn op hun website voor iedereen te aanschouwen.

Het dagthema: 'Wie schrijft, die blijft' kreeg inhoud door onder meer een voordracht van Rijk van Alphen, een workshop schrijven van Francine van den Bergh, maar in het bijzonder in de vorm van de uitslag van de schrijfwedstrijd. Een bijzonder hoog aantal inzendingen, 143, waaruit de jury een keuze moest maken. De winnaar, Christine Roth kreeg door de voorzitter Peter Hesseling de prijs uitgereikt en las haar winnende inzending, 'Godvergeten' voor ten gehore van een muisstil publiek. Haar inzending zal in Jacobstaf #138 die uitkomt in juni worden opgenomen.

Een vast onderdeel op onze voorjaars- en najaarsbijeenkomsten vormt de ALV, de Algemene Ledenvergadering. In het voorjaar staat verslaglegging over het voorafgaande jaar op de agenda. Zowel het financieel jaarverslag als het jaarverslag van de secretaris werden vastgesteld.

Pièce de résistance vormde het Beleidsplan 2023 – 2026. Dit plan is in de voorbereidingsfase uitvoerig met alle (werk-)groepen binnen het genootschap besproken. De leden konden in de voorbereidingsfase hun gedachten en visies kenbaar maken, zodat alle geluiden konden worden verwerkt. Dat bleek goed gelukt. Met een enkele toelichting ging de ALV akkoord met het beleidsplan, waarmee het bestuur de stip aan de horizon heeft om haar plannen op te baseren.

Dick Le Mair

IMPRESSIONS OF A PILGRIMAGE

Benefietconcert
zaterdagmiddag
25 maart 2023
16.00 uur
Sint-Janskerk
Gouda

Connect by Music

CONNECTBYMUSIC.COM

Benefietconcert 25 maart 2023

Op zaterdagmiddag 25 maart 2023 om 16.00 uur wordt een benefietconcert

'[Impressions of a Pilgrimage](https://dicklemair.nl/projecten/impressions-pilgrimage/) (<https://dicklemair.nl/projecten/impressions-pilgrimage/>).

' gehouden ten bate van 'Connect by Music' in de Sint-Janskerk Gouda: een muzikale impressie van de pelgrimage naar Santiago de Compostela, gecomponeerd door Dick Le Mair en uitgevoerd in een bijzondere bezetting van vierstemmige vocalen o.l.v. Karel Demoet, kistorgel;

Wouter van Iterson, basgitaar en contrabas;

Thijs Scholte, slagwerk en percussie en

Dick Le Mair, vibrafoon en percussie.

Voorafgaand aan dit programma klinkt het 'Requiem for the Refugees' als een moment van herdenken van de velen die omkwamen op weg naar veiligheid.

Het concert is vrij te bezoeken met een toegangskaartje voor de kerk, gratis met Museumkaart, Rotterdampas of Vriendenpas Sint-Jan en voor jongeren t/m 17 jaar.

Er wordt een collecte gehouden die geheel ten goede komt aan Connect by Music (de film 'vluchten in muziek' is nog te zien via NPO).

Adriaan Kok, voorzitter van Connect by Music en initiatiefnemer van dit broodnodige werk, liep in 2021 zelf de Camino Primitivo vanuit Oviedo naar Santiago de Compostela. Bij het concert zijn CD's te koop. Van ieder verkocht album 'Impressions of a Pilgrimage' komt tien euro ten goede aan Stichting Connect by Music. Welkom!

W

website componist:

<https://dicklemair.nl/projecten/impressions-pilgrimage/>

(<https://dicklemair.nl/projecten/impressions-pilgrimage/>)

Website concertlocatie:

https://sintjan.com/concerten_evenement/dick-le-mair-gerben-budding-en-vocaal-ensemble/

(https://sintjan.com/concerten_evenement/dick-le-mair-gerben-budding-en-vocaal-ensemble/)

Informatiecentrum Utrecht zoekt informanten voor de zaterdagen

Het Informatiecentrum Utrecht van het Genootschap van Sint Jacob zoekt vrijwilligers op de zaterdagen om toekomstige of medepelgrims te woord te staan en van informatie te voorzien.

Wie is geïnteresseerd?

Het informatiecentrum, in de St. Janskerk, St. Janskerkhof 28, 3512 BN Utrecht, is elke tweede en vierde zaterdag van de maand geopend van 11.00 tot 15.00 uur.

Ben je geïnteresseerd, lid van het genootschap, heb je recentelijk de camino gelopen of gefietst en woon je in de omgeving van Utrecht, neem dan contact op via

informanten.utrecht@santiago.nl (<mailto:informanten.utrecht@santiago.nl>)

Wij kijken uit naar jouw reactie!

Pelgrimeren in Argentinië

Op 13 maart jl. mocht het genootschap zich verheugen op een werkbezoek van Rosana Montano, president van Asociación Amigos del Camino de Santiago en Argentina.

Ze was op bezoek in Nederland en was nieuwsgierig naar ons genootschap. Voorzitter Peter Hesseling vond het een eer om haar te mogen ontvangen; er werd informatie uitgewisseld in een plezierige ontspannen sfeer.

De Asociación Amigos del Camino de Santiago en Argentina is een kleinere organisatie met 450 leden die interessante activiteiten organiseert. Zo was er een pelgrimstocht in de miljoenenstad Buenos Aires met een groot aantal deelnemers, ze geven een tijdschrift uit (Alma Peregrina), organiseren een cursus voor hospitaleros en er zijn nog veel meer activiteiten. Ze zijn heel trots op hun eigen credential.

We mogen terugkijken op een interessant bezoek.

Meer informatie kun je vinden op hun website.

Aftrek reiskosten in aangifte inkomstenbelasting

Tijdens de Algemene Ledenvergadering op 18 maart jl. is gesproken over de mogelijkheid voor hospitaleros en gastvrouwen/heren van de Huiskamer om hun reiskosten als gift af te trekken in hun aangifte inkomstenbelasting. Deze reiskosten werden lange tijd beschouwd als een gift aan de Stichting Pelgrimsvrienden van Sint Jacob.

Deze stichting was aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Tijdens de ALV is uitgelegd dat de belastingdienst, ondanks verzet van het bestuur van de stichting, die ANBI status per 1 juni 2022 heeft ingetrokken. Dat betekent helaas dat het aftrekken van reiskosten niet meer mogelijk is. Voor eventuele vragen kunt u zich het beste wenden tot de belastingdienst.

Het bestuur van het genootschap en het bestuur van de stichting werken samen aan een oplossing die aftrek van reiskosten in de toekomst weer mogelijk moet maken. Een dergelijke oplossing zal enige tijd vergen vanwege de formele procedures rondom het oprichten van een nieuwe stichting en het aanvragen van een ANBI status voor die nieuwe stichting.

Schrijfwedstrijd 'Camino verhalen'

Op 28 februari jl. is de jury van de schrijfwedstrijd 'Camino verhalen' tot een besluit gekomen welke verhalen tot de top vijf behoren. Dat zijn:

Piet van Adrichem – 'De wording van een pelgrim'

Mirjam de Bont – 'Tuinieren op de Camino'

Henk Hofstra – 'Help Sjaak'

Sanne van Minderhout – 'Levenslessen van de Camino'

Christine Roth – 'Godvergeten'

De jury was aangenaam verrast door de vele inzendingen en na de sluitingsdatum op 1 januari jl. zijn zij begonnen met het beoordelen van **143 (!)** verhalen. Door deze omvang heeft het beoordelingsproces helaas wel langer geduurd.

Na de eerste ronde is een top 19 vastgesteld voor een nieuwe beoordelingsronde. Uiteindelijk is tijdens een jurybijeenkomst op 28 februari jl. deze top vijf vastgesteld.

Afgelopen zaterdag 18 maart jl. heeft tijdens de ledenbijeenkomst van het genootschap in de Sint Joriskerk in Amersfoort de prijsuitreiking van de schrijfwedstrijd plaatsgevonden. Winnaar is geworden: **Christine Roth**. Zij kreeg door de voorzitter Peter Hesseling de prijs uitgereikt en las haar winnende inzending, 'Godvergeten', voor ten gehore van een misstil publiek.

Haar inzending zal worden opgenomen in Jacobstaf #138 die eind juni uitkomt.

Activiteiten Pelgrimsherberg Vessem

Wandelweekend 1-2 april 2023

Heerlijk wandelen in een kleine groep in de prachtige omgeving van Vessem in de Noord-Brabantse Kempen. Soms in stilte, soms pratend met je tochtgenoten. Er even uit, weg van het drukke leven, wie wil dat nou niet?

Loop daarom mee met dit wandelweekend waarbij delen van het Pelgrimspad, de Via Monastica en/of andere paden bewandeld worden.

Zaterdagavond kunnen rond de houtkachel pelgrims- of andere verhalen met elkaar gedeeld worden. Iedereen is welkom, van ervaren pelgrims tot zij die gewoon lekker willen wandelen.

Datum: 1 – 2 april

Tijd: zaterdag 10.00 uur tot zondag 16.00 uur

Afstanden: zaterdag 20 km, zondag 15 km.

Kosten: € 85, incl. overnachting en maaltijden. Eigen lunch op zaterdag meenemen.

Verblijf: Pelgrimsherberg (1 of 2-persoonskamers)

Labyrint lopen

Labyrinten zijn al duizenden jaren oud en je vindt ze over de hele wereld.

Het lopen van de kronkelige wegen van een labyrint is voor velen een metafoor voor het eigen levenspad, vol verwachte én onverwachte wendingen. Het is een vorm van loopmeditatie waarbij je je bezint op wat in jouw leven op dit moment belangrijk is. Het geeft je meer zicht op wat je wilt en op wat je tegen kunt komen.

In de middeleeuwen gold het lopen van het labyrint als vervanging van de pelgrimstocht naar Rome of Santiago. Dus, misschien is dit wel een kans voor jou ...

Datum: 4 april

Tijd: 10.00 – 16.00 uur.

Waar: Pelgrimsherberg Vessem, labyrint in de tuin.

Kosten: € 35, incl. koffie/thee, lunch en materiaal

Seizoenswandeling

Hoe mooi kan het zijn om elk nieuw seizoen bewust, lopend, te beleven en die ervaring tot je door te laten dringen! Op de eerste dag van een nieuw seizoen wordt een seizoenswandeling georganiseerd. Iedereen kan meelopen.

Het thema van het begin van de zomer is 'tot bloei komen'.

Onderdelen zijn: wandelen, ontmoeten, bezinnen en kennismaken met de Pelgrimsherberg.

Datum: 1 juni 2023

Waar: pelgrimsherberg in Vessem

Tijd: 09.00 – 12.30 uur.

Inloop vanaf 09.00 uur. Uitleg thema: 09.30 uur. Start: 09.45 uur. Om 12.00 uur zijn we weer terug bij de herberg waar we ervaringen uitwisselen en ideeën voor de besteding van de middag aanreiken. Afsluiting 12.30 uur.

Optioneel: lunchen in de herberg à € 7,50 of eigen lunch meenemen.

Kosten: donativo

Alle activiteiten vinden plaats in de pelgrimsherberg Kafarnaüm in Vessem.

Voor alle activiteiten dient u zich aan te melden via:

pelgrimsweekenden@gmail.com (<mailto:pelgrimsweekenden@gmail.com>)

PELGRIMSWEGEN DOOR VLAANDEREN

Via Bruggensis Via Yprenensis

Pelgrimsgidsen van het Vlaams Compostelagenootschap

Nieuwe Vlaamse dubbelgids 'Via Brugensis' en 'Via Yprensis'

Op 7 maart jl. presenteerde het Vlaams Compostelagenootschap in het historische stadhuis van Damme de nieuwe dubbelgids voor deze pelgrimspaden. Ook Peter Hesseling, voorzitter van het Nederlandse Genootschap van Sint Jacob was daarbij aanwezig.

De gids 'Via Brugensis' was na tien jaar aan een update toe.

Daarnaast is er door het Vlaams Compostelagenootschap ook een nieuw pad ontwikkeld, de 'Via Yprensis'. Een mooie gelegenheid om beide routes in dezelfde provincie in één gids samen te brengen.

De 'Via Brugensis' vormt de schakel die de Nederlandse en Vlaamse pelgrims toelaat om aansluitend op de Nederlands Jacobsweg 'Die Haghe' over 199 km vanuit Sluis, via Brugge, Roeselare, Menen en Lens tot in Arras te wandelen. Ook in Noord-Frankrijk blijft de pelgrimsweg 'Via Brugensis' heten. Hierdoor is er nu een kortere westelijke route richting Santiago de Compostela en kan de grootstad Parijs worden gemeden.

De 'Via Yprensis' is een nieuwe route die start aan de Vlaamse kust in de badplaats Nieuwpoort, als herinnering aan de eerste pelgrims die hier ooit hun tocht zijn gestart. Het pelgrimspad volgt een deel van de frontstreek uit de Eerste Wereldoorlog via Diksmuide en Ieper. Na 71,8 km sluit de route halverwege tussen Wervik en Menen aan op de 'Via Brugensis'.

De gidsen

Van de dubbelgids is – naast een gedrukt exemplaar in een handig broekzakformaat – ook een e-book versie beschikbaar. Van de afzonderlijke gidsen van de 'Via Brugensis' en de 'Via Yprensis' is uitsluitend een e-book versie te verkrijgen.

Op de website is alle informatie te vinden en kunnen de gidsen besteld worden.

In een rolstoel op de Via Coriovallum

Wat is de Via Coriovallum?

De Via Coriovallum is een 100 km lange pelgrimstocht in Zuid-Limburg. Je kunt er even je hoofd leegmaken. Innerlijke rust is het nieuwe succes, de nieuwe rijkdom. Denk je erover om de 'grote' tocht naar Santiago de Compostela te gaan maken, dan is de Via Coriovallum een oefencircuit om alles eens uit te proberen.

Rolstoelpelgrims

Speciaal voor rolstoelpelgrims heeft de Stichting Coriovallum een variant ontwikkeld. De totale lengte van deze variant is ca. 50 kilometer maar ook gemakkelijk op te delen in kortere trajecten. Wie 5 of 10 km genoeg vindt, stopt ermee en gaat volgende keer verder. Er is altijd wel een treinstation, bushalte, een gezellig terrasje of hotelletje in de buurt.

Het is af en toe een behoorlijk pittige route want in Zuid-Limburg is het wel heuvelachtig. Je gaat meestal over goed begaanbare weggetjes maar harde zandpaden zitten er ook tussen. Heb je pelgrimskriebels dan kun je hier komen, proberen en genieten. Laat je er niet van weerhouden om in een rolstoel de Via Coriovallum te rijden, het lukt je!

Etappes

De rolstoelvariant is ingedeeld in drie etappes maar die kun je zo lang en zo kort maken als je wilt en loopt niet helemaal gelijk met de Via Coriovallum voor wandelaars, vanwege de smalle paadjes en trappen. Wel ga je door steden en dorpen waar vaak bijzondere culturele pareltjes te zien zijn en waar je ook horeca en openbaar vervoer opstapplaatsen kunt vinden.

Pelgrimspaspoort

Met een pelgrimspaspoort kun je meer dan twintig stempels verzamelen en op sommige plaatsen reductie of andere voordelen krijgen. Ook kun je hiermee overnachten in de pelgrimsrefugio in Houthem. Bestellen van een pelgrimspaspoort en alle verdere informatie vind je op de website van Via Coriovallum.

Het Genootschap op de Fiets- en wandelbeurs

Na twee jaar van gedwongen sluiting vanwege de coronapandemie gingen op 24 februari jl. de deuren van de Jaarbeurs weer open voor de driedaagse Fiets- en Wandelbeurs. Ook het genootschap stond met een stand bij het Pelgrimspaviljoen, de plek waar informatie over allerlei vormen van pelgrimeren wordt gegeven.

Ruim 26.000 belangstellenden bezochten de beurs en ook onze stand trok veel geïnteresseerde bezoekers. De bezoekers waren heel divers; van totaal onbekend met het fenomeen pelgrimeren naar Santiago de Compostela, tot doorgewinterde pelgrims. De vrijwilligers van het NGSJ hadden drukke dagen, hebben veel gesprekken gevoerd, voorlichting gegeven en boeken verkocht.

Het recordaantal bezoekers zal mede veroorzaakt zijn door de 'stilstand' in de afgelopen jaren; eindelijk mag men weer – zonder beperkingen – op pad. Op de wandel- en fietspaden zullen we komend jaar het resultaat van zo'n inspirerende beurs vast kunnen zien.

Nieuwe afleveringen Camino NL podcast

Al zo'n dertig jaar had Eveline Stolk in haar hoofd dat ze ooit de camino wilde lopen, maar het kwam er maar niet van.

En toen ze uiteindelijk toch besloot te gaan, moest ze het bijna weer afblazen ...

Maar er kwam een oplossing en zo vertrok ze in 2022 naar Pamplona.

Jos van Kersbergen is een boom van een timmerman met de zware stem die daar bij hoort, vandaar dat het geluid aan het begin niet goed in balans is. Maar dat wordt snel beter en Jos heeft een interessant verhaal.

Colofon

Ultreia is een uitgave van het Nederlands Genootschap van Sint Jacob. Voor meer informatie en nieuws zie de website www.santiago.nl (<https://www.santiago.nl>) en de facebookpagina, waar je ook tips en ervaringen kunt uitwisselen met andere pelgrims.

Redactie: Louise de Bont

Redactieadviseur: Gabriel van de Luitgaarden

Tegenlezers: Ellen Eumelen en Janine Verhaaf

Verzending: Han Lasance

Deadline/publicatiedatum: De Ultreia verschijnt rond de 20e van iedere maand. Wij zien uw kopij graag voor de 15e tegemoet op ultreia@santiago.nl (<mailto:ultreia@santiago.nl>).

Aanwijzingen voor de auteur: Kopij mag maximaal 300 woorden bedragen in platte tekst (tekst zonder opmaak), bij voorkeur met een relevante foto/afbeelding (met bronvermelding) erbij. Wij gaan ervan uit dat wij deze foto dan vrij mogen gebruiken.

Foto's: Voor deze Ultreia is ook gebruik gemaakt van foto's van <https://pixabay.com/> (<https://pixabay.com/>)

Vertrouwenspersoon: Het genootschap heeft een vertrouwenspersoon die u kunt benaderen voor problemen, conflicten of een vertrouwelijk gesprek. Voor nadere informatie:
<https://www.santiago.nl/vertrouwenspersoon/vertrouwenspersonen>
(<https://www.santiago.nl/vertrouwenspersoon/vertrouwenspersonen>)